

År 2021 har 300 år passerat sedan Sundsvall med omgivande socknar plundrades och brändes av överlägsna ryska trupper. Ryssland hade allt sedan Karl XII:s död 1718 härjat Sveriges kuster i syfte att tvinga nationen till förhandlingsbordet. Striderna och härjningarna längs Norrlandskusten markerade slutet på både det stora nordiska kriget och den karolinska stridsmaskinen, den sista väpnade striden innan freden i Nystad slöts den 30 augusti 1721 mellan Ryssland och Sverige.

Händelsen har fört en något undanskymd tillvaro, men en arbetsgrupp för att högtidlighålla minnet skapades 2019 där Selångers hembygdsförening är huvudman för projektet och är synnerligen aktiv i planeringen av eventet.

År 2021 uppmärksammar det sista Nordiska kriget

Den absolut sista striden stod i Valla, Selånger. En av de absolut viktigaste händelserna i vår lokala historia. Selångers hembygdsförening deltar naturligtvis i förberedelser och planering av 300 års jubiléet.

Historisk bakgrund

Den stora ryska hären landsteg i Sundsvall morgonen den 25 maj 1721, efter att tidigare dagar ha brandhärjat i Gästrikland och Hälsingland. Ryssarna drev denna dag den minimala svenska styrkan framför sig från hamnen och inåt land mot Selånger. Widesbron var ett av stoppen liksom Holmbron en kilometer hitom Selånger kyrka, mot det slutgiltiga slaget i Valla, Selånger, där den svenska styrkan i stort sett tillintetgjordes av en oerhört mycket större rysk styrka.

Två år tidigare brandhärjade ryssarna hela ostkusten och då även Stockholms ytterområden och återkom nu det vill säga 1721, i syfte att tvinga den svenska regenten till förhandlingsbordet vilket också skedde efter det sista slaget i det stora Nordiska kriget som då skedde i och utanför Sundsvall.

År 2021 har 300 år förflutit sedan striderna i Sundsvall och Selånger och därpå följande rysshärjningar i distriktet med döda soldater, nedbrunnen stad och landsbygd som följd. Det var den sista striden med karoliner och den sista striden under stormaktstiden vilket i sig är en stor händelse i Sveriges och Nordens historia. Det innebär att händelsen i Sundsvall är nordiskt, nationellt och lokalt intressant.

Aktiviteten markerar en relativt glömd händelse i Sundsvalls historia trots att det är en av de absolut viktigaste händelserna i vår lokala historia. Krigsskådeplats, rysshärjningar, nedbrunnen stad och landsort, mänskliga problem, karolinernas sista strid.

Allt detta händer i Sundsvall och Selånger för 300 år sedan 1721

Laila Grubb

Ordförande Selångers hembygdsförening